Nota van conclusies en aanbevelingen

REKENKAMERONDERZOEK NAAR LEEFBAARHEID EN HET VOORZIENINGENNIVEAU ONDER JONGEREN IN STEENWIJKERLAND

In deze nota worden de conclusies en aanbevelingen weergegeven die zijn geformuleerd op basis van het rekenkameronderzoek naar de leefbaarheid en het voorzieningenniveau voor jongeren (16–27 jaar) in Steenwijkerland. De centrale onderzoeksvraag luidde: "*Hoe wordt de leefbaarheid en het voorzieningenniveau ervaren bij inwoners in de leeftijdsgroep 16–27 jaar? Wat wordt er (eventueel) gemist en welke rol kan en wil deze leeftijdsgroep zelf vervullen in hun buurt of wijk? Hoe kan de gemeente hieraan bijdragen?*". In het onderstaande worden eerst de belangrijkste conclusies samengevat, gevolgd door gerichte aanbevelingen.

DISCLAIMER: Het onderzoek kent beperkingen, zoals expliciet vermeld in paragraaf 1.3 van de rapportage van bevindingen. De dataverzameling kon niet volledig worden uitgevoerd: er ontbreekt (verdiepende) informatie van enkele cruciale actoren. De conclusies zijn dan ook gebaseerd op beschikbare bronnen en moeten met de nodige terughoudendheid worden geïnterpreteerd.

Conclusies

1. **Jongeren zijn over het algemeen tevreden met hun leefomgeving, maar missen sociale ontmoetingsplekken** - Kenmerken als rust, natuur en goede bereikbaarheid maken dat jongeren over het algemeen tevreden zijn met hun directe leefomgeving. Tegelijk geven zij aan dat het aanbod van sociale ontmoetingsplekken en gelijkgestemden ontbreekt. Deze bevinding wordt ondersteund door betrokken organisaties: Sociaal Werk De Kop en Cultuur Klik signaleren een "*gemis aan structurele voorzieningen*" voor jongeren, zoals een jongerenontmoetingscentrum.

2. **Het voorzieningenniveau wordt als wisselend ervaren, maar is relatief beperkt ten opzichte van het landelijk gemiddelde** – Alhoewel het voorzieningenniveau in vergelijking met landelijke data relatief beperkt is beoordelen jongeren het lokale voorzieningenaanbod als wisselend. Voorzieningen als scholen, sport en medische zorg scoren relatief hoog, terwijl het aanbod van winkels, recreatiemogelijkheden en jongerenwerk lager wordt gewaardeerd. Opvallend is dat de bereikbaarheid van voorzieningen per fiets en auto hoog wordt gewaardeerd. Dit wijst erop dat jongeren bereid zijn om te reizen voor voorzieningen, wat wordt bevestigd in een gesprek met Cultuur Klik en Sociaal Werk de Kop.

3. **De gemeente voert beperkt integraal beleid specifiek gericht op jongvolwassenen** - De gemeentelijke beleidsdocumenten bevatten weinig expliciete doelstellingen gericht op jongeren tussen 16 en 27 jaar. Beleid is doorgaans generiek, gericht op jeugd tot 18 jaar of op jongeren met een hulpvraag. Beleidsmedewerkers en maatschappelijke organisaties signaleren dat jongvolwassenen als doelgroep tussen wal en schip vallen. Een centrale beleidsvisie rondom leefbaarheid en voorzieningen voor de jongeren tussen 16 en 27 jaar lijkt daarmee te ontbreken.

4. **Jongerenparticipatie is beperkt en niet structureel ingebed in beleid en uitvoering** - Jongeren zijn formeel betrokken via de Jongeren Actie Raad (JAR), maar deelname en advisering vinden op incidentele basis plaats en zijn niet structureel ingebed in de beleidsvorming. Beleidsmedewerkers geven aan dat inspraaksessies voor de doelgroep vaak geen concrete bestuurlijke follow-up krijgen.

Aanbevelingen

Aan het college van B&W

+ **Ontwikkel een samenhangende visie op jongerenbeleid** - Stel een visiedocument op voor de doelgroep 16–27 jaar, waarin onder andere inrichting van jongerenvoorzieningen, leefbaarheid en participatie worden meegenomen. Betrek hierin welzijnsorganisaties en onderwijsinstellingen en jongeren op structurele wijze. Borg de visie in aanpalende beleidsdocumentatie en zorg voor een monitoringsstructuur zodat beleid indien noodzakelijk tijdig kan worden bijgestuurd.

+ **Stimuleer sociale ontmoetingsplekken voor jongeren** - Faciliteer het realiseren van plekken waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten (bijv. jongerenontmoetingscentra, multifunctionele dorpshuizen of cafés met activiteiten), met aandacht voor zowel stedelijke kernen als buitengebieden. Maak hier budget voor vrij en werk samen met partners zoals welzijnsorganisaties.

Aan de gemeenteraad

+ **Monitor en evalueer de voortgang jongerenbeleid** - Overweeg het instellen van een toezichts- of bijstellingmechanisme voor het jongerenbeleid, zodat eventuele tekortkomingen tijdig kunnen worden bijgestuurd. Zorg voor voldoende financiële borging van jongerenvoorzieningen.

+ **Stimuleer jongerenparticipatie** – Zorg ervoor dat jongereninspraak geen symbolisch karakter heeft, maar daadwerkelijk bijdraagt aan beleidsvorming en uitvoering. Zoek actief contact met jongeren in de achterban en haal wensen en behoeftes op.